

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Lenky Krupičkové a soudců Davida Hipšra a Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **Ing. V. M.**, zastoupený Mgr. Lukášem Trojanem, advokátem se sídlem Na strži 2102/61a, Praha 4, proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje**, se sídlem tř. Kosmonautů 189/10, Olomouc, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 20. 2. 2024, č. j. 65 A 91/2023-61,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek vůči rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 20. 2. 2024, č. j. 65 A 91/2023-61.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný, konkrétně jeho odbor hospodářské kriminality SKPV, zahájil usnesením ze dne 10. 2. 2021 trestní stíhání žalobce za spáchání zločinu poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1 a 4 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, a dotačního podvodu dle § 212 odst. 1 a 5 písm. c) téhož zákona.

[2] Dne 5. 10. 2023 byly žalobci žalovaným v rámci tohoto trestního řízení provedeny identifikační úkony podle § 65 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále též „zákon o policii“). Konkrétně byl pořízen popis žalobce, jeho kriminalistické fotografie a byly mu sejmuty daktyloskopické otisky. Vzorky a informace získané na základě identifikačních úkonů byly následně vloženy do policejního informačního systému, kde jsou nadále evidovány.

[3] K žalobě žalobce Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále též „krajský soud“) napadeným rozsudkem určil, že zásah žalovaného vůči žalobci dne 5. 10. 2023, který spočíval v provedení popsanych identifikačních úkonů za účelem zařazení a uchovávání osobních údajů žalobce v databázích Policie České republiky, byl nezákonný. Dále určil, že uchovávání těchto osobních údajů žalobce v databázích Policie ČR, představuje rovněž nezákonný zásah. Krajský soud současně nařídil žalovanému, aby ve lhůtě patnácti dnů od právní moci rozsudku zlikvidoval veškeré vzorky a osobní údaje získané v souvislosti s provedením identifikačních úkonů dne 5. 10. 2023.

[4] Včas podanou kasační stížností se žalovaný (dále též „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku krajského soudu.

[5] Stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Svoji žádost odůvodnil tím, že likvidací osobních údajů žalobce, která mu byla uložena napadeným rozsudkem, by došlo k nenávratné a nenahraditelné operaci s osobními údaji. Výsledný stav by byl nenapravitelný, neboť po provedené likvidaci by zpracované osobní údaje již neexistovaly. Pokud by byla kasační stížnost shledána důvodnou, nebyl by stěžovatel fakticky schopen původní stav obnovit, tedy s výjimkou opětovného provedení samotných identifikačních úkonů. To by však bylo jednak obtěžující pro žalobce, jednak nevhodné pro stěžovatele, neboť náklady celého procesu pořízení předmětného souboru osobních údajů nejsou finančně zanedbatelné. Stěžovatel dodal, že nepřiznáním odkladného účinku by se výrazně oslabil smysl kasační stížnosti a pokračování v řízení o ní: předmět řízení (tedy údajně nezákonně získané a uchovávané osobní údaje) by byl vlastně odstraněn. Nepřiznáním odkladného účinku tak hrozí vznik nenahraditelné újmy vůči veřejnému zájmu na zajištění bezpečnosti a odhalování a objasňování trestné činnosti, která výrazně přesahuje újmu případně způsobenou jiným osobám včetně žalobce. Současně není přiznání odkladného účinku v rozporu s žádným důležitým veřejným zájmem. Stěžovatel odkázal na podporu svého návrhu na usnesení soudů, jimiž bylo obdobnému požadavku v minulosti vyhověno.

[6] Žalobce podal k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyjádření. Dle jeho názoru nejsou pro přiznání odkladného účinku splněny zákonné podmínky. Z návrhu totiž neplyne, proč konkrétně by měla být v případě výkonu rozhodnutí újma stěžovatele nepoměrně větší než na straně žalobce. Stěžovatel nezdůvodnil, proč by měly být nadále uchovávány právě osobní údaje žalobce, které byly odebrány až po více než 2 letech od zahájení trestního stíhání. Nepoměrně větší újma v této souvislosti nevzniká stěžovateli, ale právě žalobci, neboť další uchovávání jeho osobních údajů je protiprávní a nepřiměřené. Příslušná právní úprava je navíc v rozporu s principy právního státu. Stěžovatel tak neunesl povinnost tvrdit vznik nenahraditelné újmy v případě výkonu rozhodnutí, natož ji prokázat. Odkazy stěžovatele na judikaturu označil žalobce za nepřiléhavé. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyhověl.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil stěžovatelem uvedené důvody. Rozhodl odkladný účinek kasační stížnosti přiznat.

[8] Kasační stížnost nemá podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Užije přitom přiměřeně § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

pokračování

[9] Možností přiznat odkladný účinek kasační stížnosti v případě, že návrh podává žalovaný správní orgán, se již zabýval i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu. V rozhodnutí ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006-49 (č. 1255/2007 Sb. NSS) vyslovil: „S ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům, které zákon opisuje slovy o nenahraditelné újmě.“ Za ojedinělé případy lze podle citovaného rozhodnutí považovat situace, kdy by nepřiznání odkladného účinku způsobilo závažné důsledky. Jako příklady závažných důsledků respektování soudního rozhodnutí uvádí rozšířený senát „[v]rácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku, apod.“ Navazující judikatura pak mezi tyto situace řadí např. riziko vyzrazení informací, které mají zůstat utajeny (srov. usnesení kasačního soudu ze dne 14. 11. 2023, č. j. 7 As 244/2023-24). Společným jmenovatelem všech těchto situací je nevratnost, či (omezená) vratnost do předchozího stavu, a to pouze za cenu nových, zvýšených, či nesmyslných nákladů.

[10] Likvidace osobních údajů žalobce, která byla stěžovateli uložena napadeným rozsudkem, typově mezi tyto situace patří, jak již ostatně Nejvyšší správní soud konstatoval v usneseních ze dne 15. 5. 2018, č. j. 9 As 124/2018-25, ze dne 29. 6. 2022, č. j. 5 As 163/2022-44, ze dne 12. 10. 2022, č. j. 7 As 172/2022-45, či ze dne 15. 2. 2023, č. j. 6 As 14/2023-25. V posuzované věci neshledal Nejvyšší správní soud důvod se od uvedené judikatury odchýlit. Z pohledu splnění podmínek stanovených v § 73 odst. 2 s. ř. s., je nerozhodné, zda k odběru osobních údajů žalobce došlo bezprostředně po zahájení trestního stíhání, nebo až v jeho průběhu.

[11] Výkon rozsudku krajského soudu by s ohledem na konkrétní soubor osobních údajů žalobce představoval nezvratný stav, který by nebylo možné v budoucnu zhojit. Jinak řečeno, pokud by byly osobní údaje žalobce z informačního systému Policie ČR odstraněny, byly by odstraněny trvale. Jejich obnovitelnost by následně nebyla zákonně možná, tedy minimálně za předpokladu, že by žalobce v budoucnu znovu nevstoupil do aplikačního rámce § 65 odst. 1 písm. a) zákona o policii. Stěžovateli by vlastně chyběl zákonný podklad pro nové získání osobních údajů žalobce. Újma, která stěžovateli s ohledem na uchovávání konkrétního datového souboru hrozí, je tak vskutku nenahraditelná. Je přitom nepoměrně větší než újma, která může vzniknout jiným osobám přiznáním odkladného účinku. Z hlediska možné újmy na straně žalobce povede přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (v případě neúspěchu stěžovatele v kasačním řízení) pouze k oddálení účinků napadeného rozsudku. Likvidace nezákonně získaných osobních údajů žalobce tak bude provedena pouze později, ale rozhodně bude možná, na rozdíl od jejich obnovy.

[12] Nejvyšší správní soud následně posoudil žádost stěžovatele o přiznání odkladného účinku také z hlediska zbývající podmínky stanovené § 73 odst. 2 s. ř. s.: případný rozpor s důležitým veřejným zájmem. Žalobce spatřuje rozpor s důležitým veřejným zájmem ve skutečnosti, že by přiznáním odkladného účinku Nejvyšší správní soud *de facto* poskytl ochranu protiprávnímu stavu, který by byl dalším uchováváním předmětných osobních údajů prodloužen. Tato námitka nicméně nepředstavuje tvrzení specifického veřejného zájmu, se kterým by případné přiznání odkladného účinku mohlo být v rozporu, jako

spíše předjímá určité meritorní posouzení návrhu, respektive nedůvodnost kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud existenci žádného důležitého veřejného zájmu, pro rozpor se kterým by nemohl být přiznán odkladný účinek kasační stížnosti, v projednávané věci neshledal.

[13] Ze shora uvedeného vyplývá, že v posuzované věci byly splněny obě podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyžadované v § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[14] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 6. května 2024

Lenka Krupičková
předsedkyně senátu